

LA BALADA DE LUARD EL MARINER

Luard és una pell socarrimada,
i és una llengua que no tasta gras;
clatell pelut, i la gorra enfonsada
fins al nas;
samarreta de plom, cul de cabàs.
Quatre dents que s'escapen vironeres,
d'un trosset de bigoti atapeït,
ulls amb un pam d'ulleres
i unes ungles més negres que la nit.
Luard, cos rebaixat, fortor d'esquer,
peus seguidors de totes les tesqueres,
cridaire, mentider i home de bé,
Luard el mariner!

Més sec que el boll, més pobre que una rata,
entre els xiulets i les cançons s'esmuny;
si peta la batussa i la bravata,
no correrà molt lluny;
li fan por el ganivet i el cop de puny;
més avesat a somniar i a riure,
no està per fressa el mariner Luard,
i, si li deixen una bóta lliure,
per ell no es fa mai tard.
Si el cor de les misèries se li estripa,
amb un tragueta ja ha posat oli al llum;
grata amb les ungles un rebrec de pipa
que és sutja i queixalades i ferum,
i va xuclant el fum!

Tot aclofat en el seient de boga,
palpa les cartes amb els cinc sentits:
el rei, i l'as, i el cavall, i la groga
li fugen dels dits;
i dringa el coure en els taulells podrits.
Amunt, Luard! La sort és rosa i grisa;
ja en tens per una veta del calçat
o un pedaç de camisa!
Luard, ara has perdut i ara has guanyat!
I, si les peces són de migra o d'urpa
Luard sempre fa un sol entrellucar;
i, després que estossega i que xarrupa,
diu cargolant les cartes amb la mà:
«Sí, mira! Va com va!...»

Luard vinga a buidar un sac de mentides
de colors blaumarins i virolats
de cares amb cent ulls i pells humides,
i fets desllorigats;
i se l'escolten tots bocabadats.

Conta un calvari d'escorpins i penes
fonedisses del greix
i la perla del pit de les sirenes,
i aquells misteris platejats del peix.
De tot l'encís ell va tastant les vores;

per dir-ne moltes no té el bec covard,
i l'aiguarent va amorosint les hores,
i no hi ha orellafart,
per parar oïda al mariner Luard.

Quan s'ha desfet el feix de nuvolades
i encar tremola esfereït al cel
un tall de lluna amb dotze queixalades,
mig blanc d'angúnia i mig daurat de mel,
Luard, desfent el tel
de la taverna, que el sentit li esborra,
camina cap al mar un si és badoc,
s'estira com un gos damunt la sorra
i canta una tonada a poc a poc.
Diu coses dolces de Marianneta,
coses coents d'un rei i un bordegàs,
i una cançó de xiscles d'oreneta,
de rems d'argent i veles de domàs,
amb una veu de nas.

I avui, tot ple d'unes mentides vives,
per sempre s'ha adormit a dins del port;
els llavis i les dents i les genives
d'una dona de mar blanca de cor
li han endolcit les hores de la mort!
Els pescadors l'han dut sota una vela,
amb un aire sorrut i compungit
li han clos aquelles nines de mostela
i li han creuat les mans damunt del pit...
Demà tota la joia serà muda,
hi haurà una mica de llebeig covard,
i un gustet amargant a la beguda
i un plor de campaneta cap al tard
pel mariner Luard.

Maig, 1923

Sagarra, Josep Maria de: "La balda de Luard el Mariner"